

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő
névére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak,
nyilvánterkek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések elfogadhatnák:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben
Schalek H., Dukas M., Ooppelik A.,
Általános Tudósítók-hirdetési
osztálya Budapest.

Nyilvántér petitsora 20 fillér.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye.

A nevelő eszménye.

Tudnunk kell, mennyiben segítheti elő az iskola az igazi emberi kultúrát és a boldogság utáni vágyak a kielégítését. Ezen gondolatból ered minden nevelési törekvés. Hogy az iskola e tekintetben többet tehetne, mint a mennyit tesz: ez tagadhatatlan. Sok hibában és hiányban szenved a mai iskola a gyermek az ember lényegének fölfogásában, tanterveiben, methodusaiban és igazgatásában. És még sem lehet ezt a mai iskolát egyszerre eltávolítani, beszűntetni.

A nevelés változásának meg kell kezdődnie a — nevelőnél! —

Egyetlenegy hivatás sincsen annyira összekapcsolva a többi szellemi és anyagi hivatásokkal, mint éppen a nevelés: s nincsen egy hivatás sem, amely oly különféle volna az ő gyümölcseiben is; ez függ azon szellemről, a melyben a nevelés történik.

Mit kell tehát tennünk? Miután a gyermekeket életre kell fölnevelnünk; és miután az élet ezerféle anyagi és szellemi kisugárzásban nyilvánul: valjon szükséges-e, hogy benső viszonyban legyenek mindezen kisugárzások?

Jogi szempontból-igen! Így tehát a tökéletes nevelő jogász, orvos, pap, kézműves, földművelő lenne?

Igen, de akkor legalább fél tucat emberkor kellene ahhoz, hogy azzá lehetnének

már t. i. azon értelemben ahogyan ezen hivatás okát általában fölfogjuk.

Igen is az elősorolt hivatásokat mind képviseli az igazi nevelő; de az egyesített élet nagyon természetes és emberi értelmében.

Ő csakugyan jogász; mert képviseli a jogot s az igazságot; nem ugyan paragrafus imádó, hanem kiképzett lelkiismeretű ember.

Ő továbbá orvos; mert szereti az egészséget és üde természetes testszervezeteket; nem kell neki ismernie a kéniai és a nővényi tudományt; de azért ő mégis tudja, hogy tartható fön épségben a gyermek teste és hogyan lehet edzeni a gyöngét.

Ő a gyermeknek papja; mert az ő bizalmasa; mert leggyöngédebb titkait kell megfigyelnie a nélkül, hogy arcának szégyenpirját kellene korbácsolnia; nem követel tőle gyónást; de ha önként gyónik neki és bevallja hibáit: akkor ő alázatosan lehajtja fejét és tiszta emberiségénél fogva — megbocsát, mert ez a tiszta emberiség megért mindent.

Ő egyuttal kézműves és parasztember; mert szereti a gyermekek kis életét; ő nem rajongó vagy ijenz; szereti mindazon életet, a mely mögött ott áll a szükségesség — mint ösztönző erő.

Őt érdekli az építészlet, ipar és kereskedelem épp úgy, amint ezek érdeklik a gyermeket is.

Ő érzi a gyermekkel azt a meglegedést, a melyet nyújt az anyagi munka.

Ő barátja a művészeteknek is; van érzelme minden jövő iránt, mindazon nagy eszmék iránt, amelyek ma támadnak az életben és talán 50—100 év múlva is általuk világot. —

Ha a tanítóvilág az időben és az idővel nem halad: akkor mindig kreditálni fogja a nevelést. Igen fontosak ugyan a rang, az osztály érdekei az anyagi és szellemi érték tekintetében: de azért egy tanítónak sem szabad megtelepednie arról, hogy igazi, valódi, hű ember s ezenkívül a szó helyes értelmében modern ember legyen. Ne maradjon el a korától, de legyen a ma s a holnapnak, vagyis a jellennek s a jövőnek a polgára.

És ilyené lehet a tanítószág, ha minden egyes tagja mindent megtesz arra nézve, hogy olyan modern emberré magát kiképezze. Csak az emelheti magasra nevelő hivatását, ha ő a természetnyeres eszmék minden oldalról fölvéveszi magába. Ez megóvja a nevelést a stagnációtól és a szellemi rothadástól; mert így nyer ő folyton szellemi erőket minden oldalról.

Ez képezi az igaz nevelőnek eszményét, ezen magasztos cél felé törekszik ő mindig és ebben rejlik a gyakorlati élet mostoha dacára is, — az ő boldogsága! —

Cselkó József.

TÁRCA.

Minden néma . . .

Minden néma, minden csendes köröttem.
Csak bús szívem sajog, dobog szüntelen.
Bánatom az őszi széllel, levéllel,
Nem szűnik meg, nem marad el, nem vész el.

Könnyeimmel könyörögtem, kértelek,
Ne légy hűtlen, ne hagy árván engemet;
Hűtlen lettél, hűtlen lett a világ is,
Szárak földben elhervad a virág is.

Zúgnak, búgnak a harangok zokognak.
Temetőbe, hideg földre, sirt ósnak,
Csöndes öle pihenőre hívogat,
Fájó szívnek enyhületet, nyugtot ad.

SENTEH DEZSŐ.

Álomkép.

— Irta: L. Tadema Alma. —

Sötét éjszaka . . .
A leány alszik és álmodik. Hirtelen ijedten felugrik ágyában. Nem kopogott valaki az ajton?
— De nem, ki jönne ily időben, mikor mindenki alszik? De nem, már megint hallatszik a kopogás.
— Ki az? kérdezi a leány.
— Én vagyok!
— Kicsoda?

— Én vagyok. Nyisd ki!
Ijedten hallgatodzik. Nem, — csak álom ez, nem lehetséges, hogy ő az, — ő a kit szeret és a ki őt megvetette. És suttog: legalább álomban hallja hangját . . . boldogan visszahanyatlak a párnákra. De ismét hallatszik a kopogás és a hang.

— Nyisd ki, én vagyok!
Dobogó szívvel felugrik; gyorsan felveszi ruháját és kiáltja:

Jövök már, várj!
Felhuzza kicsiny cipőit, melyek az ágy előtt állanak. De itten megáll.

Beeressze-e csakugyan?
De ő be akar jönni és már nyílik az ajtó és ő belép.

A leány kezét nyújtja, mintha vezetni akarná.
— Lassan menj, nincsen lámpám, vigyázz, hogy el ne essél, — mondja a leány és bevezeti a sötét szobába, miként a gyermekeket szokták. Azután hirtelen megáll:

— Mondd igazán te vagy? Eljöttél végre, megismerted szerelmemet? Vagy . . .

De nem beszél tovább, mintha félne gondolatát kimondani. De ő megnyugtatta:

— Igen szeretlek. Szeretlek, miként már régen kellett volna. De édesem, mondd, miért reszketesz? Miért nem talál lelked szavakat, miért vagy oly néma? . . .

A leány gyöngéden kibontakozik karjai közül.
— Kell azt még mondanom? kérdezi szemrehányóan. És boldogan zokogva keblére hajtja fejét.

— Igazán szeretsz tehát?

— Rossz ember, még kérdezted? Már akkor mondtam, mikor még bűn volt megmondani; tekintetem is elárulta, jóllehet a leány szemének hazudniok és várniok kellene, hogy a férfiú előbb beszéljen szerelemről és bevallja szerelmét.

— És én elvakult, nem mondtam ki a szót, kinevettem szerelmedet, pedig szeméidből kiolvashattam lelkedet! . . . De most már — késő!

— Késő? — kérdezi ijedten. — Miért késő? Hogyan értsem ezt? Ha még szeretsz, úgy nem késő, szívem még mindig ugyanaz!
Ugy tűnt fel, mintha végtelen fájdalom bántaná lelkét.

— Istenem! — kiáltott fel — Te, kit a sötétségben keresek, adj vissza életemből egy évet, hogy ezt igaz szerelemnek szenteljem.

A leány nyakába borult és kérdezi:
— Mi történt veled? Olyan különös vagy. Miért panaszkodol az elmúlt időre, mikor még annyi boldogság vár reánk. Igen, boldogság, öröm, mert most fogya tartalak és többé el nem bocsájtlak.

— Jaj nekem! — mondja ő felsóhajtva és szeméből egy forró könnycsepp lehull a leány kezére.

— Sirsz? Jer, hadd szárítsam fel, csókjaimmal könnyeidet.

— Nem, nem, a könnyek, a melyeket csókolni akarsz, véres könnyek.

A leány ijedten visszalép.

— Mit mondasz? — mondja halkan.

— Vérem az, mely sebemből ömlik. Nem mindegy-e, mitől hal meg az ember?

— Hát te — halott vagy!

Szabályrendelet a községek lakóinak nyilvántartásáról.

Folytatás.

A nyilvántartás adatait az illető érdekeltek önmaguk tartoznak kimutatni; de ha erre nem képesek, azon adatok hivatalból kiderítendők.

A nyilvántartás a község fő- és melékutcai sorrendjében vezetendő és abban a házszámok szerint minden háznak külön lap nyitandó a házszám és a tulajdonos megnevezésével.

A 28. rovathoz esetleg fenforgó olyan fontosabb adatok jegyzetelők be, amelyeknek nincsen külön rovatak.

Azon községi lakókról, akikre nézve vitátlan az, hogy a községben bírnak illetőséggel, csupán az 1—12 és a fölmerülő szükséghez képest a 28—36 rovatok, másokkal ellenben a többi rovat is kitöltendő.

Rendezett tanácsú városokban és oly nagyközségekben, amelyekben a változások gyakoriak, a nyilvántartás mellett betűsoros mutatókönyv is vezetendő.

A 3. szakasz 3., 4. és 5. pontjai értelmében bejelentendő személyekről külön-külön jegyzékek vezetendők. E jegyzékek a nyilvántartás 1—8 rovatát foglalják magukban.

Az 5. a. megnevezett iparossegédek a nyilvántartásba vezetendők be, amint a községben munkát vállalnak s ezzel a hosszabb idei tartózkodásra letelepednek és ennek következtében a 3. szakasz 1. és 2. pontjai értelmében bejelentetnek.

10. §. A nyilvántartás, amint az összeírás után összeállítottat, a községi képviselőtestület elé terjesztendő, amely azt átvizsgálja, a szükséges pótlásokat elrendeli, az illetőség, a település, a községi kötelekbe való fölvetel tárgyában az 1886. 22. t. cikknek megfelelőleg a község érdekében szükséges intézkedéseket megteszi és mindezek eredményéhez képest a nyilvántartást helyesbíti.

11. §. A nyilvántartás és jegyzékek vezetése hivatott községi és körjegyzők, illetőleg rendőrkapitányok kötelesek olyankor, hogy ha a bejelentés adatainak helyessége,

vagy teljessége iránt aggály merül fel, vagy ha oly jelenségek forognak fent, amelyekből az következtethető, hogy egy vagy több egyén nem jelentetett be, — helyszíni nyomozást teljesíteni, az illetőket kihallgatás végett megidézni, meg nem jelenés esetén pedig megfelelő rendőri eljárás útján intézkedni.

12. §. E szabályrendelet intézkedéseinek megszegése, vagy elmulasztása, — amennyiben súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást képez és 100 (egyszáz) koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A pénzbüntetések az 1901. 20. t.-c. 23. §-ában megjelölt célokra fordítandók.

13. §. E kihágási ügyekben az 1901. 20. t.-c. 13. §-ában megjelölt hatóságok bíráskodnak; az eljárást pedig a 38567/B. M. 1880. sz. rendelet szabályozza.

14. §. E szabályrendelet hatálya a vármegye egész területére, tehát Zalaegerszeg és Nagykanizsa r. t. városok területére is kiterjed és jóváhagyás után a kihirdetés napját követő 15-ik napon lép hatályba.

Amennyiben azonban a nevezett r. t. városok a rendőri bejelentési intézményt (1879. 28. t.-c.) életbeléptetik: rájuk nézve e szabályrendeletnek csakis azon intézkedései kötelezők, amelyek a községi illetőség megállapítása céljából a 9. §-ban említett nyilvántartás vezetésére vonatkoznak.

E véghatározat a vármegye hivatalos lapjában közzéteendő azzal, hogy ellene a lap megjelenését követő nyolcadik naptól számítandó 15 nap alatt a vármegye alispánjánál előterjeszhető felebezésnek van helye; a kihirdetés megtörténte után pedig jóváhagyás végett a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztendő.

Vége.

A Muraközi Tanítóképző közgyűlése.

A muraközi tanítóképző ez évi rendes közgyűlést folyó hó 7-én délelőtt tartotta meg Hodosánban az állami elemi iskola egyik tantermében.

A közgyűlésen dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyénk lelkes tanfelügyelője is megjelent. Jelen voltak még dr. Böhm

Sidney perlaki járás orvos, a hodosáni áll. iskola gondnoka s a kör tagjai közül mintegy 60-an Muraköz minden vidékéről.

A közgyűlést megelőzőleg reggel 8 órakor Major János hodosáni igazgató-tanító, mintá tanítást tartott, és 9 órakor Pecek György tükészentgyörgyi plebános, c. kanonok, egyházmegyei tanfelügyelő a hodosáni templomban ünnepélyes szent misét mondott.

A közgyűlést 10 órakor nyitotta meg Brauner Lajos köri elnök. Megnyitójában a hazafias, magyar művelődés szent érdekeiről beszélt s jellemző példákkal mutatta ki, hogy mily keveset törődik a magyar ügy beszédében, mint minden cselekedetében az igazi magyarossággal, beszéde csak egy hemzseget az idegenszerűségtől, használatos eszközei egyes ruhadarabjaira és egyéb tárgyai-ra pedig nagy részben idegen megnevezéseket használ. Különösen felhívja az abnormálisra a tanítószag figyelmét, mint a ki legelőbbet tehet és kell is tennie e magyartalanság kiküszöbölésére. A lelkes hangon tartott előnki megnyitót többször tetszésre ragadta a hallgatókat.

A megnyitó után elnök királyi tanfelügyelőt, mint a tanítószag lankadást nem ismerő vezérét üdvözölte a tagok lelkes óvatija mellett. Királyi tanfelügyelő meghatóltan köszöntö meg a járáskör ragaszkodását s kijelentette, hogy ezental is, mint eddig, készséggel vesz részt e kör szellemi tevékenységében s a legközelebbi közgyűlésen a muraközi népoktatásügy 20 éves történetéről fog tanulságos felolvasást tartani.

A tárgysorozatban elsőnek Steinauer Ferenc muracsányi tanító tartott felolvasást a magyarosítás szolgálatában követendő eljárásról és irányelvekről. Ezután Tihanyi Lajos ráckanizsai tanító az egyhuzamban való tanításról s végül Nagy Ferenc turcsiscei tanító az alkoholizmus elleni védelemtől tartott tanulságos felolvasásokat.

A jövő évi közgyűlés Drávavásárhelyen tartatik meg.

A közgyűlés után az állami iskola egyik tantermében közeled volt, melyen lelkes hangulatban több felköszöntő hangzott el a királyi tanfelügyelőre, a járásköri elnökre, dr. Böhm Sidnyre, a hodosáni áll. iskola buzgó gondnokági elnökére, Margitai József képezdei igazgatóra, a jelenlevő hölgyekre és tanítószagra.

Itt említjük meg, hogy e gyűlés közben és az ezt követő ebéd alatt sok szó hangzott el a nyáron alakult Muraközi Róm. Kath. Népközpont Egyesületéről. Azt vitatták, vajjon célszerű-e, helyes-e s egyáltalán van-e szükség itt Muraközben két tanítói körre, a hol arra kell törekedni mindenkinek, hogy Muraköz tanítói között az összetartás és együttműködés érzetét napról napra fejlesszük, gyarapítsuk és öregbítsük, mert csakis így képes a magyar tanítószag itt az ország határára a reá ruházott nagy feladat megoldását sikeresen megközelíteni.

Nem hisszük tehát, hogy az új tanítói egyesület más célt akarna szolgálni, mint a már megcsontosodott Muraközi Tanítóképző szolgálat évtizedek óta, mindazonáltal az új Muraközi Róm. Kath. Népközpont Egyesületének folyó hó 21-iki közgyűlésére a tanítóközhasználatra szólított meghívó utolsó szakaszát nem hagyhatjuk felemlítés nélkül. E pontban ugyanis az ideiglenes elnökség azt mondja: »Sziveskedjék Kartárs Úr meg f. hó 7-ike előtt a Muraközi tanítóképzőből való kilépését bejelenteni«. Hogy ez mire jó, és miért ne lehetne valamely tanító két

— Te mondd. Nem félsz tőlem?
— Nem, bárhogyan légy, nem félek tőled. De miért jöttél el, miután nem szeretted? — mondja a leány.

— Most szeretlek, most hallgass reám. Mídon lelkem elvált testemtől és a végtelenség határához érkeztem, egy hang azt kiáltotta: »vissza, tehetetlen szellem. A sötétség várakozik még reád. Menj vissza a földre, otthonodba«. — Hol van az? Kérdeztem önmagamtól, de a hang felelt: »otthonod ott van a szívben, mely csak érted dobog«. — Utra keltem. Elmentem feleségemhez, kit szerettem s kinek hűségében bízam. Lassan leszálltam hozzá és álmában ajkai — egy másik nevét rebegték el.

— Szegény és azután...
— Azután anyámhoz siettem. Azt hittem, hogy nála találok meg a szívet, mely az én otthonom.

— Nem. Szívemben egyenlően szeretted gyermekeid, csak engem nem. Elsiettem innen. Legifjabb öcsémhez szálltam, a ki legjobban szeretted. Aludt és szívéből az én képetem kiszorította egy nő képe... Tovább siettem.

— Ott voltam barátaimnál, de szívükben emlékem is alig élt már.

— Boldogtalan! És azután...

— Hontalannak éreztem magamat és mély fájdalom fogott el. Tehát nem szeret már senki sem? kiáltottam fel kétségbeesetten. De ekkor feltűnt előttem a te alakod: Sötét szemeid, szomorú arcod, — éreztem kezeidet és melegség ömlött

rajtam végig. Hogyan, lehetséges volna, hogy a te szívedben van otthonom, gondoltam magamban. Hozzá siettem és megtaláltam szívedet, otthonomat, — most, mikor már késő. Most, mikor már halott vagyok!

— Halott! — kiáltott a leány. — És én élek még.

Zokogva leroskad.

— Isten veled! — mondta ő. A leány felugrott.

— Nem, nem! Fogva tartalak. Nem bocsájtalak el. A tied akarok lenni, ha nem az életben, úgy a halálban.

— Isten veled!

— Nem, maradj itt! Hova mégysz?

— Nem tudom.

— Istenhez?

— Nem tudom. De keresni akarom.

— Vigy el magaddal.

— Isten veled.

— Még? Nos hát menj! De várj reám ottan tul, mert jövök! Isten veled!

A viszontlátásra!

És ő eltűnt.

A leány térdeire esett és imádkozott.

Azután kisietett. Hideg szél fújt, de ő csak tovább futott, de ő már nem érezte a hideget. Teste lázban égett. — — —

A végtelenség határánál két lélek találkozott és egy hosszú, néma csókban egyesültek.

egyazon cél szolgálatában álló egyletnek a tagja, nem tudjuk felfogni. Az ideiglenes elnökség bizonyosan jobban tudja, miért óhajtja a Muraközi tanítókörből való kilépést, a mely körnek, működése ellen neki sem volt semmi kifogása hosszú éveken keresztül. S talán most sincs?

KÜL ÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXI-ik évfolyam III-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjék. Tisztelettel a **KIADÓHIVATAL**.

— **A csáktornyai áll. tanítóképzőben** az építkezések és felszerelések annyira előhaladtak, hogy f. hó 17-ére az összes növendéket behívták. A III és IV éves tanítónövendékek még a múlt hó 25-én berukkoltak, de az I és II éveseket csak most lehetett behívni. Még most is sok a hiány, de legalább az előadásokat már meg lehet kezdeni. A négy évfolyamra beiratkozott 125 tanuló. A »Veni Sancte» s az iskolai év ünnepélyes megnyitása folyó hó 18-án volt és 19-én a rendes előadások megkezdődtek.

— **Esküvő.** Söhmen Győző moóri áll. polg. iskolai tanár tegnap f. hó 21-én tartotta esküvőjét Fischer Pepike kisasszonnyal, Fischer Endre csáktornyai polg. iskolai tanár leányával Csáktornyan. A fényes esküvőn, mely a szent-ferenciek templomában délután 5 órakor tartott, nagyszámu közönség volt jelen.

— **Eljegyzés.** Pulai Elvira kisasszonyt eljegyezte Rechnitzer Sándor kereskedő Bihácról.

— **Áthelyezés.** Pintarics Ferenc déli vasuti hivatalnokot Sziszeckről Boglárára helyezték át.

— **A zalaegerszegi magy. kir. pénzügyigazgatóság** 4441 b/205. szamu rendelete alapján a csáktornyai m. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák további intézkedésig délelőtt 9—12, délután 2—3 óráig tartatnak meg, mely idő alatt a ki- és befizetések teljesítetnek.

— **Elítelt nemzetiségi igazgató.** Annak idejében megemlékeztünk arról, hogy Vladék István hodosáni ember a mult év márciusának egyik napján illuminált állapotban a muracsányi korszában olyan féle szónoklatot tartott, melyből azt lehetett kivenni, hogy a mai fennálló állami renddel nem igen van megelégedve. Szóval igazgatót az állami rend ellen, a mivel azután meg mások is nem voltak megelégedve és a magyar faló Vladéket teljeleutelték a nagykanizsai kir. törvényszéknél. A törvényszék három hónapi fogházra ítélte az igazgatót s ezt az első foku ítéletet helyben hagyta a kir. tábla s most a kir. kuria is.

— **Gyengéd költögetés.** Mati Mátyás muracsányi lakos csendesesen aludt az istállóban. Arra ébredt csak fel, hogy valaki belevágott a fülébe. A bicskázó Tiszai Mihály volt, a kivel Mati ellenséges viszonyban állott s a ki így akarta Matit csuffá tenni.

— **Egészséges, olcsó, szép szőlőt csak az kap,** a ki oltványait Vityé Miklós oltványtelepétől Szerb-Csanádon, Torontál-megyé, szerzi be, ki faj- és árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

— **Meghívó.** A »Csáktornyai Jótékony-célú Keresztény Nőegylet» választmányja f. hó 22-én d. u. 3 órakor a helybeli áll. elemi iskola tanácskozási termében (földszint balra) ülést tart, melyre a tagok ezuton is tisztelettel meghívotnak. Táragsorozat: 1) Pénztárnoki jelentés. 2) A rendes havi segélyezések ügye. 3) A karácsonyi segélyezés ügye. 4) Az új cyklusra vonatkozó intézkedések. 5) Esetleges indítványok. Tekintettel a sorra kerülő ügyek fontosságát az igen tisztelt tagokat ez uton is a minél nagyobb számban való megjelenésre kéri az elnökség.

— **Kérelem.** Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy Csáktornya Monográfiája c. munkám november elejére elkészült. Ezzel kapcsolatosan felkérem azokat, kiknek előfizetési felhívást küldtem, sziveskedjenek értesíteni: reflektálnak-e a munkára? A gyűjtőket is kérem, hogy esetleges gyűjtésök eredményéről engem értesíteni méltóztatssanak, hogy a könyv szétküldése pontosan megtörténhessék. Egyebekben tudatom, hogy a monográfia 480 lapnyi terjedelemben, 48 képpel jelenik meg. Ára 6 K. — Zrínyi Károly, áll. tanítóképző tanár.

— **A Mura áldozata.** Folyó hó 11-én este 6 órakor Poszavec Istvánnak a Bottornyai község határában levő hajóalmánál csónakon akart átkelni a Murán Prekszavec Jakab, Ignác, Mihály és Bogdán János tennővájó cigány. Mindhármán illtas állapotban voltak s oly rosszul éveztek, hogy a csónak a folyó közepén felborult s a bent ülők a vízbe estek. Prekszavec és Ignác kimenekültek, de Bogdán Jánost az ár elsodorta. Hulláját mindezeideig nem sikerült fellelálni.

— **Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megérik vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: »Hirdetési iroda» Budapest, váci-utca 20/h.

Evolúció. A világtörténet bűvárai újabb újabb időkben mindinkább figyelembe veszik azt a csodálatos hajcsövességi törvényt, mely egyes eszméknek más és más népeknél való érvényesülésénél szembeállítják. Az uralkodó eszmék — hogy elnevezésükben Eötvös József kedves kifejezésével éljünk — egy időben különféleképen itatják át más és más földtájak gondolkozásait. Az a nagy, egész Európát megrendítő mozgalom, mely 1848-ban megrázta államainkat, nem egyes országokban tört ki, hanem végigzúdult egész Európán. Marcali Henrik egyetemi tanár, a ki a Nagy Képes Világtörténet ujkori részét — 6 testes kötetben — maga írja, gyönyörűen kimutatja a negyvenes évek mozgalmanak tárgyalásánál, hogyan gyökereztek e mozgalmak a kornak szellemi áramlataiban, mely a communismust hirdette, hogy vált ennek kapcsán munkásforradalomra Franciaországban, hogy csapott át a Bourbonok olasz tartományaira, hogy lobbant ki egyszerre az egység utáni vágy Németországban, s hogy csapott át ez a tűz előbb Prágába és Bécsbe, azután ide hozzánk Pestre. E mozgalmas kornak a történetét Marcali olyan részletesen, s annyi új adat alapján tárgyalja, hogy kevés magyar tárgy munka dicsekszik ennyi gondal, alaposággal és újdonsággal. A közönség írásban és képen hiteles történetét találja itt a szabadságharcnak, szines és eleven rajzát, a mellett az egésznék hozzákövésolását az európai eszmeáramlatokhoz és forradalmi mozgalomokhoz.

A nagy vállalatnak, mely Nagy Képes Világtörténet címen 21 kötetre megy, most a 231—222 füzetet jelent meg, mely már az utolsó, a XII kötet anyagának egy részét hozza. Egy kötet ára díszkötésben 16 korona, egy igen vastok és a szövegképek mellett számos műmelléklettel is díszített füzetnek az ára 60 fillér. Kapható és megrendelhető minden könyvkereskedésben.

— **Magas jutalék kerestetik.** Ügyes aquisitörök előleget kapnak. Új és különleges. (Nem biztosítás, könyv vagy részletsors-

jegyek). Ajánlatok K 250 alatt Fischer I. D. hirdetési irodájába intézendők Budapest, IV. Gerlőcy u. 1.

— **A kanyaró terjedése.** Csáktornyan a kanyaró miatt még e hó elején bezárták az elemi iskola I és II osztályait és az óvodát. Azóta azonban nemcsak hogy nem csökken a megbetegedések száma, hanem folyton emelkedik. Mindennap több és több új megbetegedés fordul elő.

— **Magán mén vizsgálat.** A csáktornyai járás területén levő magán ménnek f. őszi vizsgálatra november hó 11-én d. e. 9 órakor lesz Csáktornyan. Nagyon helyesen tesznek a lótulajdonosok, ha a tenyésztésre alkalmas méneiket ezen a napon mutatják be, mert az utólagos vizsgálat sok költséggel jár.

— **A legkiválóbb orvosok** egyhangu véleménye, hogy a gyermek a fejlődés szakában van legjobban arra utalva, hogy hatékony tápszerekkel erősítve a legkülönbözőbb ragályos betegségek ellen ellentálló képessé tessék, s ugyancsak egyhangu vélemény az, hogy e célra legalkalmasabb a csukamájolaj, mely könnyű emészthetősége által válik igen becsesé. E célra legjobban ajánlható a ZOLTÁN-féle csukamájolaj, melynek táp-ereje igen nagy s mivel sem kellemetlen szaga, sem rossz íze nincs, a gyermekek szívesen veszik. Készítője Zoltán Béla gyógyszerész Budapesten s üvege 2 K. a gyógyszerárakban.

— **Gazdasági munkások és cselédek figyelmébe.** Az országos Gazdasági Munkás-és cseléd-segély pénztárt létesítő 1900 évi XVI tc. 42 §-a elrendeli, hogy »a pénztár működésének első öt évében a pénztár tagjaiul 4 kor. felvételi díj mellett azon gazdasági munkás és külső cseléd is felvehető, a ki életkorának 35 évét betöltötte, de 50-ik évét még nem haladta túl». Ez a kedvezmény f. évi december hó 31-vel lejár s ezen időpontot túl az I és II csoportbeli rendes tagok (nyugdíjbiztosítás) sorába csak oly egyének lesznek felvehető, kik 35 évesnél fiatalabbak. Ezt a körülményt a 35 és 50 év közötti gazdasági munkásoknak és cselédiségnek azzal hozzuk ezuton is tudomásukra, hogy használják fel a még rendelkezésre álló időt e hasznos intézménybe való belépésre, hogy ily módon ugy maguknak, mint családtagjaiknak a jövőben nyugdíjat biztosíthassanak.

— **Modern hirdetési iroda.** Ugy a belföldön, mint a külföldön előnyösen ismerik az ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetési osztályát (tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő). A legnagyobb hirdető cégek és megbízható iroda utján eszközözik az összes reklamáikat, mert kiváló szakértelemmel, adadó lelkiismeretességgel és felülmúlhatatlan pontosságai teljesítik az összes megbízásokat. — Leopold Gyula szerzője, leleményessége és agilitása megeremeltette a gyümölcsöt, a mennyiben hirdető irodája ma a legnagyobb Budapesten, sőt mint értesülünk, most ismét tetemezen megnagyobbította vállalatát és azt ERZSÉBET-KÖRÜT 41 szám alá helyezte.

— **Apróbb tolvajlások.** Béry József csáktornyai lakostól f. hó 13-án az istállóból egy kabátot, 2 inget és egy lábravalót lopott el Lelek Antal csavargó.

Nemec Antal lohovaci lakosnak a mezőn levő tengerijéből f. hó 13 és 14-ike közötti éjjel 2 és fél mérőt Stermann Lőrinc elemelt.

Sternát Lukács zsedényi lakosnak a mezőn levő tengerijéből f. hó 13 és 14-ike közötti éjjel 2 és fél mérőt Stermann Lőrinc elemelt.

Felőlő szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Kiadó és laptulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fil

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Stožerni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Opetovna škola.

Nije dosta moći pisati, kuliko hasna ima opetovna škola. Osobito to spazimo onda, kada već odrasli postaneju oni, koji sada u školu hodiju. Koj je u školu hodil, pak onda je i u opetovnu školu, ili kak pri nas zoveju, u nedeljnu školu išel na njem se i to pozna u višejoj dobi njegovoj. Koj pak je ne hodil u školu, on niti računati, niti se dobro spominati nezna. Da vam samo jednu peldu povem. Jedna žena je kostonja tržila na tjedenskim sejmju. Ja sam kupil od nje osem pol litrov po tri krajcare. Ona si je to nikak ne znala zračunati, kuliko njoj ja penez moram dati, za nikaj nije znala da je 8 put 3 = 24. Ova žena mi je na pitanje povedala, da je nigdar ne hodila u školu.

Sa tom peldom se i ona jedna bedasta reč potere, kak naši ljudi veliju, da kaj je puci treba? Naj si samo ime zna podpisati i u knjigu Boga moliti, to njoj je dosti. Kaj bi bilo dosti! Istina lepo je da zna Boga moliti, ali to ju još ne dosta, jer denešnji den samo iz molitve ne moći živeti. Moli i delaj! To je glavna zapoved, a delati je samo za zrelom pametjom moći.

Vidite, kak je hudo, da vagu nepoznate Peljate žito u štacun, lahko vas vkani štacunar ar vagu nepoznate. Ako kaj kupite takaj, Jer to vas svaki zna, da svaki svetec ima k sebi obrnjenje rake.

Dete se sve nemre navčiti, dok svaki dan hodi u školu. Pak niti nije tak zrele pameti još, da i ono kaj se vući bi taki

prerazumelo. Zato je opetovna škola. Tu se za življenje vući. Tu mu se sve u pamet donese nazad, kaj se je negda vućilo. Jer ob 12. ljetu je već svako dete zdraveše i zleleše pameti, pak ako do 15-ga ljeta hodi u nedeljnu školu, te tri ljeta se dosta zvezba za život.

Nazadnje kaj je jako znamenito, u opetovnoj školi se deca dalje vućiju govoreti magjarski jezik. Nikomu nepreškodi ako više jezikov zna govoreti, stem više nepreškodi magjarskomu domorodcu se navčiti jezik domovine Magjarske.

Dete, koje se je u svakdašnjoj školi navćilo magjarski, u opetovnoj školi se dalje vezba u jeziki i tak ga neozabi. V nogi su je, koji su se u školi dobro navćili magjarski, ali su potlam pozabili, jer nisu govorili po ovim jeziku. A u opetovnoj školi se dalje vezbaju već onda kada su zreleše pameti i tak nemreju pozabiti nikaj.

Zbog svih ovih zrokov je zakon za to, da deca u opetovnu školu moraju hoditi. I to od 12 — do 15 ljeta sva deca moraju hoditi u opetovnu školu. S vaki gosp. učitelj mora držati opetovnu školu. Osobito se strogo zeme taj zakon u najnovese vreme. Pak zato si naj to nemislite poštuveni roditelji, da je opetovna škola samo tak zmišljenje gospode učiteljov, nije to tak opetovna škola je na temelju za ona, pak ako se strogo vzeme tomu je temelj zakon, koj se jako pravično i dobro skrbi za školanje naroda.

Poleg zakona se deca u zimi 5 ur a po ljetu 3 ure moraju vućiti u opetovnoj školi. Vućiti se moraju veronavuk to-

jest katekizmuš, računanje i poleg čitanja sve, kaj njim bude u životu treba. Dakle koj si prav premisli cilj opetovne škole. on bude poslal svoje dete u školu.

Jer: vućijmo se svi skupa. Drugi narodi imnaju velike fabrike obdela nopolje i lahko živiju. Negdo bi rekel da su zato je to sve jer su drugi narodi bogati. Nije istina. Mi smo bogateši narod od vnoгих, ali vno-go siromaskeši živimo, kak oni. Samo po vućenju moremo napre dojtii.

Vućimo se. Zakon se skrbi za nas, posluhnimo zakona i dajmo decu u školu. Vekšu decu u opetovnu školu.

Politički pregled.

Kralj je opet imenuval Fehérváry Géza barona za ministerpredsednika. Od toga govoreče kraljevsko pismo je ovoga meseca 19-ga bilo u novinah. Ovoga meseca 20-ga pak smo čitali da su za ministre oni imenuvani nazad, koji su prije bili samo György Endre poljodelavskih poslov minister se je do kraja zahvalil i na mesto njega je baron Feilitch Arthur postal minister.

Tak sada opet imenuvani ministerium bude novi program dal, polag kojega hoće vladati. Ministri su dakle sledeći:

Fehérváry Géza baron minister predsednik, i jer za financministru i za kraljevskog osobnog ministra nije nigdo drugi imenuvan, on i ove posle vodi.

Lányi Bertalan, minister pravica.

Kristóffy József minister znjutrašnjih poslov.

Z A B A V A.

Četiri kratke.

Biškup kak ministrant.

Bilo je to godine 1888, kad je pokojni papa Leo XIII. svoju petdeset godišnjicu miesništva oblužavao. Pri jednom oltaru sv. Petra cirkve u Rimu su se sastala dva svećenika; jedan je bil kanonik sv. Petra a drugi nieki italijanski biskup, koj je došel u Rim, da prisustvuje svečanosti zlate meše svetoga oca pape. Kanonik se je baš spremal, da služi sv. mešu te je već bil i u mešničko odielo obučen, ali ministranta nije bilo, pak ga je moral čekati. Kad je to čekaenje već dosta dugo trajalo, postal je nestrpljiv te je već pričel mrmrati nad tim neredom. Biskup je to opazil te mu se je ponudil, da će mu on ministrirati.

»To ja nemogu prijeti« — veli kanonik — »jedan biskup ipak nemože ministrantsku službu vršiti!«

»A zakaj ne?« — odgovori biskup — »em ja znam ministrirati.«

»To ja vašoj excellenciji vierujem« — veli kanonik — »ali kaj bi na to puk — rekel?«

»No, umirite se monsignor« — veli biskup — »samo hodte sa mnom k oltaru i pričmite služiti.« I stim je već biskup pri oltaru i kleči na štengi oltara tak, da sad kanoniku drugo nije preostalo, nego svetu mešu započeti služiti.

Posle svete meše se kanonik liepo za hvali svojemu biskupskomu ministrantu.

Ime kanonika je Radini Tedeschi, ministrant pako, koj je za onda bil biskup u Mantui, se danas zove — Pius X.

II. Slučaj.

Biskup Fenelon je jedan krat u svojoj prodiki kriknul: »O vi bezbožci, koji tvrdite, da je sviet slučajno sam od sebe postal, gledajte ovu cirkvu, to je kup mrtvoga kamenja. Pak ako bi vam ja rekel, da ova

zmožna sgrada sa svojim umietnimi stupovi, obluki, boltami, turni, da je to sve samo slučajno samo od sebe postalo, tak bi me vi punim pravom morali za nerca držati.«

»Kak bi anda pametan čoviek mogel misliti, da ova zmožna sgrada, koju mi svi et nazivamo, sa svojim nedokučivim redom i svojom zmožnostju nema majstora, koj ju je stvoril i nju zdržava. Jeli moremo o takovom čovieku, koj bi hotel tvrditi, da je to sve samo slučajno postalo, drugo misliti nego da mu se je siromaku pamet poremetila!«

Slučaj je Bog norcov, veli Napoleon I. Sve dokazuje da je Bog i najmudriji ljudi su u to verovali. Diela o stvaranju, poviest o pučkom razvitku, o razvitku znanostih, saviest u čovieku, to sve mora sviedočanstvo o obstojanju Boga dati.

Ali meni toga sviedočanstva nije potrebno, piše philosoph Jakob Belans; ja kakti dokaz za to vzemem najbližju mi stvar iz žepa, pak pošto onda umietni mehanizmus moje žepne ure i njezino regularno gibanje

Bihar Ferencz minister honvedskih poslov.

Lukács György minister školskih i cir-kvenih poslov.

Feilitzh Arthur baron minister poljodel-skih poslov.

Kovácsseics István minister Hrvatski.

Kak dalje čitamo, ministri se trsiju, da skup zebereju i vekuš stranku za sebe te je već više ablegatov, koji se hoćeju k sadašnjoj vladi priklopiti.

Jedne bečke novine i to pišeju, da je sada novomu kormanu treba novo zbiranje napraviti i tak popitati naroda opet da kaj hoće.

Rusko-japanski mir.

Pogodbu mira, koju je već tak ruski car kak i japanski cesar podpisal su ovoga meseca 18-ga razglasili vu Ruskoj i vu Japanskaj. Još neznamo, kaj zadržava pogodba. Samo to znamo, da japanski cesar za-pove svojemu narodu, da se vezda opet naj trsi svaki mirnim delom napredovati.

Kak jedne novine pišeju Togo admiral bude sa japanskom mornaricom na protu-letje vu Europu došel.

Kaj je novoga!

—*Prosimo naše poštuovane pred-platnike, naj nam vu novim tertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Venčanje.

Sjajno venčanje bilo je tekućeg mese-ca 14. dneva vu Čakovcu. Boldogfai Farkas Lajos. Festetics Jenő grofa gospodarstveni činovnik peljal je k oltaru Margitai Genie gospodičinu, Margitai József državne prepa-randije direktora čerku. Polgarska prisega pred podnevom ob 11 vuri obdržavala se je vu kancelariji Čakovca velike občine i Kolbenschlag Béla je skup dal mladiće. Pri venčanju starišini bili jesu, od zaručnice strani Boda Sándor sarabajski vlastelin, odmla-

promišlavam, to me nitko neće moći vpu-titi, da je to slučajno samo od sebe postalo.

Cieli sviet pako, sa svojim svodom ne-beskim i milijuni zvezdami, koje se sve giblu bez da se jedna u drugu trkne, je ipak malo drugčiji mehanizmus nego mo-ja ura. Anda mora obstojati, koj je to sve stvoril.

III. Moć opaživanja.

Neki glasoviti profesor chemij hotel je svojim dijakom predčiti, kak mnogi od njih ne pazi te nema oko svuda, kaj je pa-ko za znanost neobhodno potrebito, jer tko nije svojim okom i uhom posvuda, tomu mnoga za učenost važna stvar se pred no-som izpred oka izmakne i neopažena osta-ne; isto tako radi nepažnje mimo uha od-leti a da je uho nije čulo. Em se je to već svakomu dogodilo (meni barem više krat), da je u turnu ura ure odtukla a čoviek za-misljeni, t. j. nepazljiv je nije čul.

Professor pak je rekel: »Moja gospodo,

doženja strani pako Viosz Ferencz nagyka-nizsaiski kotarski veliki sudec. Poslie pur-garskoga zdavanja, ob pol dvanajsti vuri vu čakovečki farni cirkvi, je bilo cirkveno zdavanje, gde novoga para dr. Vučkic Gyula nagyvaradijski plebanuš duhovnoga stola prisjednik je zdaval.

Čakovečki treznuski sejem.

Tekućeg meseca 13 dneva izvanrednu poslužilo je vreme čakovečkomu sejemu. Du-gi, dešdjovni dnevi na ljepo čisto vreme obrnuli se jesu, radi česa tak veliki je bil sejam, da već od davna knjemu spodobno-ga bilo nije. Živine do terano je bilo na se-jam do 3000 konjski i do 2000 rogovatih glav, iz kojih prodano je bito 1000 konjski i do 500 rogovati marhah. Najbolje su is-kali jedno leto stare zrebiče, koji zbog to-ga visoko cenu imali jesu, komada po 200 600 korun plaćali jesu.

Učiteljsko zbranje.

Vu iz prazeno felsómihályfalvasko rim. kath. školničko i učiteljsko mesto. Trop Ja-noš diplomerani učitelj je izebzan.

Jednoga nadžupana smrt.

Gróf Csáky Zeno orsačkoga spravišća višeše hiže član, sepešvármedjinski nadžu-pan ove dneve po dugim trplenju 66 ljet-noj dobi vu Budapeštu je vumerl. Nadžu-pana vu Velbachu pred petimi meseci pred tim toga je božji bič trefil i na doktorov najmarljivešu skrbljivost i dvorbu njegov položaj podjednim je hušji postajal na tu-liko, da na zadnje je čisto bil oslabil. Sep-tembra sedemnajstoga dopeljali su ga vu Budapešt vu špital, gde doktori vre onda su izrekli, da ga ni moći osloboditi. Ove dneve ravno ob poldan oslobodila ga smrt od njegove nevolje Mrtvo telo odposlali su vu Lőcse, na njegovu stanujuće mesto i tam budu ga na mestili na vekivečno počivališće.

Grozovita samoubojnost.

Czikes Mihaly cipelar se ove dneve po-svadil iz svojom ženom, Gazda Katarinom. Razužena žena je otišla van na Gödöllő, tam na jednom polju si je svoju opravu polejala iz spiritusom, onda pak je vužgala. Doklam su bili spazili, grozovito je bila zež-

vi premalo rabite dar opazivanja, koj je u svakom čovieku. Dok sam ja hodil u školu napel sam sva čutila te sam sve iz bliza i iz daleka opazival tak, da mi nije nikaj niti oku niti uhu vuđti moglo. Današnja mladež je odvise lahkoumna, a da bi se te regule držala. — Evo gledajte ovu zdelicu ovde — jeli tko od vas znade kaj je u njoj? — Ne — nitko nezna, jer se svaki boji te kućinu, koja se u njoj nahadja, koš-tati kak evo ja. — I tim profesor umoči svoj prst u grozno smrduću tekućinu, koja je bila u zdelici, a onda šnjim u usta te ga oblezne.

Dijaki, da pokažu, da spočitavanje nji-hovoga visoko cienjenoga profesora nije temeljito i da se oni neboje tekućinu u zde-lici kušati, nasledovali su svi njegov primer te je svaki, jedan za drugem svoj prst u-močil u tekućinu i pokoštal, ali svaki se je pri koštanju načombрил, nekojemu se je da-paće i na bluvanje dizalo.

»Evo moja gospodo!« — nastavi svoje predavanje profesor — »vi evo vidite

gana. Iz pogibelnimi ranami su nju vu špi-tal odpeljali.

Šest milijunov na dnu morja.

Vu Sebastopol ruskim varašu iz velikom zanimivostjum sprevadjaju one pripravnosti, koje više nautikaiski umetnički ljudi delaju iz toga zroka, da iz Balaklava zaljeva jed-noga englezkoga parobroda van zdigneju, koj još vu krimskem bojnem vremenu bil je vtunul, od ruskih kuglah. Ruski admir-i-litaš je skrovno javlenje dobil najmre, dan a parobrodu kinče vredno zlata ima, koj za stroške angleskoga vojnoga šerega je bil odlučeni. Zlata tak veliju, da do šest milijun vrednosti ima da si rusko višeše poglavar-stvo samo takaj verh ovoga kinča šegurne čini, najbolje posvedočuje to, da vre celi še-reg umetni ljudih postuje na lice mestu.

Oberkelnar kakti kraljše.

Turingijske novine pišeju sledeću tečno pripovest: Pössnek i Gera železnice na jed-nim kolodvoru višeše činovništvo spravilo se skupa vezda ni davno. Reuss hercega odputovanje čekalo je višeše poglavarstvo. Postane vlak i govorniki su već pripravn i bili sgovorom, kad je jedna kućija do ru-zila na kolodvor. Jeden mužki človek gonil je konje i skočije jeden podbriti galatno oblečeni človek stupi van. Jedno malo se jesu čudili najmre, de Reuss herceg na tak-vi jedni prosti priliki do ruži nuter i na višešu poglavarstvo se nit ne ogleadne, nego laki kolodvora peneznici se pasči i kupi si kartu i odmah sedne si nuter vu drugog razreda vagon. Posleničtvo vidi da je zlo-česte volje gospodin cesarska visost, nisu ga pozdravili iz dugim govorom samo spre-vođili su ga pristojno vu vagon. Cesarska visost se malo čudila najmre nad ovem ve-likem dostojanstvenim činom, nego vlak za-fučne i gospodin cesarske visosti vlak dalje odruži. Kad su od kućiša pitali, da zakaj je bila visost tak zle volje, kućiš čisto mir-no odgovori.

— Kaj, visost? In je ovo jeden berlin-ski ober kelnar, koj je na pohodjanje do-šel dimo.

Razbojnikl na farolu.

Iz Nagyvárada javiju, vu Bihar občini Fehér Nándor katoličke vere plebanuša ove

moja gospodo, da pravo imadem, jer da je vaš dar i moć opaživanja bolje razvijen, tak bi vi bili morali opaziti, da ja nisam onoga istoga prsta u ustal vteknul, kojega u kemičku tekućinu!»

Tuj mi dohadja na pamet strašna raz-trešenost niekog španjolskog profesora, o kojem se pripovieda, da je jednoč bil naglo iz svoje kancelarije nekam pozvan, pak je na vrata sobe gumbovačom zateknul cedulicu, na koju je za one, koji bi ga u to vrieme njegovog odsutja mozbit iskali na-pisal, da će se ob tretjoj uri povratiti. On je medjutim već ob drugoj uri svojim pos-lom bil gotov i kad se je natrag u kancelariju bil povrnul, videl je na vratih pripri-čenu cedulju, koja mu je na znanje davala da ga do tretje vure nebude natrag. Jedno vrieme je postal i čital cedulju na vratih, a zatim, kad je pročital, da ga do tretje ure nebude u kancelariju, sel se je na štenge te se je onde do tretje ure čekal.

dneve večer, kad je pri večerji sedel, dva potepasti cigani su ga napali i srevolverom su peneze potrebovali od njega. Kad se plebanuš suprot stavil, s jednodm drevom su ga po glavi vudrli i hoteli su ga po robiti. Pod tim jeden cigan na plebanuševo sestru sprozi revolvera nego nije nju pogodil. Na krič gospe družina se skup dobežala jesu, nego ciganov je onda nestalo. Jednoga je vendar žandarstvo prijelo.

Peršup pretirani vlaški pop.

Sad ni davna iz Rumanije vu Sepši-szentgyögy došel je Ivanescu Irinie vlaški pop med sejanskimi ljudmi semo tamo hodeći, zglodne jedno lepo kak sneg belo balo platna, koje se mu jako bilo dopalo. Popa verek potegel je balo platna, nego pazljivi redar to spazi i visokim škrljakom i velikom bradum popa iz pokradjenim blagom skupa od žene na redarstvo. Ovak je došel taj posel kr. kotarskomu sudu, odkud po četiri mesečnim kaštigu trpečim areštu, ove dneve pr sup odegnali su žandari Ivanescu Irinie grčkoga popa do me je vu Predeal, gde za segurno njegovi farniki, iz velikem veseljem primili budu, vre za zgublenoga misleći, nego eto ti srečno napre došavšega svojega duhovnoga pastira.

Vmorjenji vlastelini.

Iz Bécs sabbe telegrafiraju; da vu ve-zstóiškem hataru ove dneve vnoči Hagymaši Ferencz mladoga zemeljskoga vlastelina vmorjenoga našli jesu. To misliju da krvoločnost njegovu rodbina učinila jesu, zbog toga, da njegov imetek čim prvlje budu mogli herbatii.

Krvoločni stražmešter.

Vu Székesfehérvárski uhlanoški kasarni grozna krvoločnost se pripetila ove dneve. Zubrzijeki Jánoš uhlanoški stražmešter, rezimentski trombetar vu štali je zapovedal D. . . uhlanušu, da obsedlanoga njegovoga konja naj van dopelja iz štale. Uhlanuš se stlim odgovarjal, da nema vremena. Stražmešter zbog nepokornosti se razsrdil i zapovedal je Dimitrieviču, da odmah neg ide vu rešt. Uhlanoš nato veli, da nato nema stražmešter oblast, ako proti me-

ni tužbu imate, pelajte me na report. Zubrzicki se nato još bolje rezluti od beži vu svoju hižu, odkud iz prikapčenom svojom sabljum na vrne se nazad. Pod tim vremenom Dimitrievič k zdencu ide po vodu, kama stražmešter za njim ide i nikaj zla nemislečega uhlanuš od zadnje strani je prebo. Od sablje špica od zadi je išla vu telo i na prsah se van podela. Nesrečni dečko još nekuliko korakov načini i ravno pred štalni vrati na obraz opadne i odmah vumre. Ovo videći drugi sold ti se skup zbežali jesu i javili su od toga Matics Henrik oberšteru, koj je krvoločnika taki dal prijeti i vu rešt zapreti. Proti njemu su iztragu podigli. Krvoločni stražmešter vre 24 ljet služi, oženjeni i decu imajući človek.

Kolera.

Berlinske novine javiju, da ove dneve dvojica koleraska pripečenja pojavila se jesu vu Prajskem orsagu. Do vezda 261 betežnik se na hadjal, od kojih 89 je vumrlo.

Dvakrat su nju pokopali, pak ipak živi.

Čudno pripečenje dogodilo se ove dneve na pariskim saint—lamberti redarskim kapitanstvu. Javi se je jedna ženska i pripovedala je, da su nju već dvakrat pokopali, akoprem kak videti moreju, još dan danas živem, i hvala Bogu zdrava jesam. Redarski kapitan iz prvine si je to mislil, da iz kakvim poverenihom ima posla, nego na brzoma vidi da nije tak. Ženska je od više ljet razdružena živela od svojega tuvaruša, koj je sdrugom ženskom bil vu poznanstvu. Ova ženska je vumrla i muž je dal nju pokopati, veleč da je mrtvica njega zakonska tuvarušica. Taj fini suprog si je opet drugu žensku vzel k hiži, skojom je takaj vu nezakonskem stališu živel. Nego ova je takaj vumrla, i ovo je tak dal pokopati, kak svoju lastovitu zakonsku ženu. Prava njegova tuvarušica zeznala je to i da nije hotela to, da nju za mrtvo misliju, javila je na redarstvu.

Kinezki mladič vu našim vojnim šeregu.

Kinezka vlada putem bečkoga konzula

bi ti opet na to rekel i kak bi ga sudil? »No, — odgovori on — to bi onda bil zločesti i skroz pokvareni čoviek, kojega bi bilo vriedno obesiti, jer drugo taj lopov nitu nebi zaslužil.»

»Ali moj dragi susede — v li pobožni — zar nisi opazil, da si sam vrhu se-be odsudu izrekel? Gospodin Bog ti je šest danah za dielo i zaslužbu prikazal, samo sedmoga je za se pridržal i toga sedmoga bi mi morali uslied njegove zapovedi svetiti. Ali miesto da to činiš, da se za božje dare zahvališ, ti toga dana Bogu krađeš i kakti delatnoga upotreblavaš. Šest krunah iliti šest danah ti je Bog prikazal, a sedmu krunu iliti sedmog dana, kojega je on za se zadržal, si mu ukral. Jeli se prisporodoba slaže? Kaj veliš? —

Sused, koj u ostalom nije bil zločestog srдца, uvidel je sada svoju falingu, te se je sramuval, a buduće nedelje je već kraj svojega suseda u klupi u cirkvi sedel.

Em. Kollay.

sa tom molbom obrnula se kralju, da naj dopusti, da kinezkoga vojnoga šerega deset vojni mladičov k austrijsko-magjarskomu vojnomu šeregu primeju nuter radi iz obrazbe. Kralj je posluhnul ovu prošnju. Kak berš vojni mladiči vu Beč dojdou zajednički vojni poslov minister bude za znamenauval one regimente, kamo budu razdeliti nje.

Domoljubne občine.

Iz pécsvaradijskoga kotara berkešdijske notariušije troja sela, pod Tóth Lajoš kapelana vodjenjem jedna velika prošecija išla je vu Pečuh k havigyge ki kapelici, da mile naše magjarske domovine njene sudbine na bolša preobnjenja se Blaženi Devici Mariji Magjarskoga orsaga njegovu patronu za smilovanje moliju. Na prošeciji, vu koji iz svila napravlenu krasnu lepu narodnu zastavu nesli jesu takaj, delniki su bili mužkoga i ženskoga spola ljudi i školska deca takaj.

Stališ vu Ruskoj.

Iz Petrograda telegram javi, da oktobra 9 dneva vu Tiflisz varašu na više mestah bumbe su metali. Jedna bumba blizu palače namestila poleg ležeče kasarne je izprsnula. Jednoga kozaka je vmorila jedenajstoricu pako oranila. Blizu jedne druge kasarne, šest bumbah hitili jesu, med kojimi četiri su prsnule i med tim tri kozaki su oranjeni postali. Ovdj takaj jednoga georgianca vmorjenoga našli jesu. Jednoga drugoga georgianca su stlim potvarjali, da je on bumbu hitil i prijeli su ga.

Večerja pri pokopiču.

Nyarasdy Lajoš pokopič vu Budapešti je na večerju pozval Tóth Vince vicehžnoga meštra i njegovu ženu. Najprvlje su teha pili, nego kad su već teka potrosili, počeli su Ruma piti. Od njega se onda jesu temeljito napili i posvadili se jesu. Doli su hitili lampae, spobrali su iz stene kipe i žnjimi su bili jeden drugoga. Gosti su nože na prvo vzeli, hižni gazda pako baltu je pograbil. Nato su gosti vu beg pustili jesu. Nyarasdy i njegova gazdarica Kalmár Eva su preganjati počeli svoje goste. Nyarasdy je dosigel Tóth Vinc-ka ženu i s baltom je takov vudarec dal po glavi, da se nesrečna ženska na zemlju srušila. Nego sada su već redari med nje stupili i celo društvo su odegnali na redarstvo kapitanstvo, gde su iztragu podigli proti njim.

Krvoločnost.

Iz Londona javiju, da Anthony Oleson jeden švedak, vu Pittsburgu Wilson zvani oštariji pod jelom je na hitroma na prvo vzel revolvera i poleg njega sedečega na Hangh Hamilton zvanoga bogatoga fabrikanta je sprožil, koj je smrtno oranjeni postal. Oleson je onda učinil krvoločnost kad je na njega naglo došla ponorenost, jer pred tim toga nije poznal Hamiltona. Krvoločnička komada da su ga mogli vmiriti.

Roosevelt duže neće biti prezident.

Iz Londona telegrafiraju da su Times novinaru telegrafirali iz New-Jorka, da glasoviti nevjorski prezident je očivestno valoval, da na dojdućem zbiranju pod nikakov način neće prijeti prezidentsku službu.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

IV. Nedelja Bogu.

Nieki poljodelavac, koj nedelju nije svetil, već je miesto da ide u cirkvu k službi božjoj, hodi na dielo, kak svakog delatnog dana, je svojega suseda izsmiehaval, što je ovaj svake nedelje k sveti meši i k prodečtvu hodil. Taj isti sused pak se je iz prodečtvih, izvan drugih hasnovitih stvarih i to naučil, da moramo zabludjene podučiti i na pravi put dopeljati.

Anda jednoč, kad ga je onaj opet hotel izsmiehavati radi toga, što po nedeljah k službi božjoj hodi, mu je mirno rekel:

»Postavimo dragi sused, da ja imam sedam krunah u žepu, pak od ovih prikazem jednomu siromaku šest. Kaj bi ti na to rekel?«

»Ja bi te« — veli bezbožni sused — »za darežljivoga čovieka držal, pak bi ti rekel, da ti je on siromak, kojega si nadelil velike zahvalnosti dužan.«

»Dobro si rekel!« — odgovori pobožni — »ali vzmimo, da bi taj siromak onda, miesto zahvalnosti, mi još onu sedmu krunu, koju sam za sebe zadržal, vkral? Kaj

Gabona árak. — Ciena žitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15.30 —
Rozs	Hrz	11.20 —
Árpa	Ječmen	12.00 —
Zab	Zob	12.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	12.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	24.00 —
Sárga » »	» zuti	18.00 —
Vegyes » »	» změšan	17.80 —
Kendermag	Konopljeno seme	23.00 —
Lenmag	Len	18.00 —
Tökmag	Koščice	22.00 —
Bükköny	Grahorka	15.00 —

962 8—20

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészekről.

Schicht-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, a ki bizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

MOLNAR és PINTÉR
Budapest, V., Lipót-körut 13.

Vezérképviselete a világhírű
Bächföld-Crauzi-féle Benzinmotor-
Locomobil és

Szívógáz-generator motorainak

Legolcsóbb jelenkori üzem óra-lőerőnkénti üzemköltség: 0,3—2 fillérig garantálva. — Legnagyobb biztonság. Teljesen veszélytelen. — Hatósági engedély szükségletlen. — Azonnal üzembe vehető és leállítható, gépészfüte felesleges. Kötés-mentes, árjegyzék bérmentve.

Ügynökök kerestetnek és jól díjaztatnak.
Bővebbet
Molnár és Pintér
cégnél
Budapest, V., Lipót-körut 13.

Elsőrendű kőszén

métermázsaként 1 korona 20 fillérért a murakirályi állomásra állítva, kapható
Belányi Mihálynál Murakirályon.

Keil-Lak

legkitűnőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-léle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-léle fehér „Glasur” fénymáz 90 fillér.
Keil-léle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.
Keil-léle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyán, — Horvat A. Varazsdon.

Szőlőoltvány eladás.

A ki egészséges, olcsó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós lelkiismeretes vezetteltőlványtelepéhez

Szerb-Csanád (Torontálm.), a hol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldsültványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlőveszők, nemkülömben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. — Szőlőültetvényeknek külön e célra választott fajok. — Faj és árjegyzék hívatatra ingyen és bérmentve. — A számos elismerő-levél közül itten csak egy: Tek. Vityé Miklós urnak, Szerb-Csanád. A nekem szállított 2000 drb. I. minőségű gyökeres oltvány 14—15 drbig mind megfogamzott s így azokat mindenkinek a legjobban fogom ajánlani. Már ez idén, t. i. az első évben 3/4—4 m. hajtást hoztak, mely körülmény általános feltűnést keltett. Biztosítom, hogy szükségletemet mindig Önök fogom fedezni. — Szívvelyes üdvözléssel Kunszt Sebő, Egres.

Egy jó erkölcsű fiu tanulónak felvétetik **Fischel F. (Strausz Sándor)** könyvnyomdájában Csáktornyán.

Hirdeések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Globin

a legjobb és legfinomabb czipórtisztószer

Bárminemű könyvkötészeti munkát elvállal
Fischel F. (Strausz Sándor)
könyvkötészete Csáktornyán.

